
ABAD MI AİHM Mİ ? - 9 MART 2010

Ata ATUN

12.04.2009

İngilizcesi European Court of Justice (ECJ) olan Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD) çeviri farklılığından dolayı Avrupa Toplulukları Adalet Divanı (ATAD) veya Avrupa Adalet Divanı (AAD) olarak da anılmaktadır. 1952 yılında Lüksemburg şehrinde kurulmuş olan Mahkemenin başkanı 2003 yılından beri görevde bulunan Yunan yargıç Vasillios Skuristir.

Skuris; Rum tarafından menfaat sağlayarak, madalyalar alarak ve bunun karşılığında önüne gelen ilk davada, Kıbrıs Rum Mahkemelerinin, Kıbrısın kuzeyinde yani KKTC sınırları içinde yer alan her tür olay ile ilgili olarak karar alma yetkisine sahip olduğuna karar veren taraflı yargıdır.

Yunan yargıcın verdiği karara göre KKTCdeki mahkemeler geçersizdir ve Rum Mahkemeleri, kabul edilebilecek tek mercidir. KKTCdeki her hangi bir olayla ilgili olarak Rum Mahkemeleri karar alma yetkisine sahiptir.

İngilizcesi European Court of Human Rights (ECHR) olan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), ABADDan farklı bir kuruluştur. AİHM, uluslararası bir kuruluş olan Avrupa Konseyine bağlı olarak 1949 yılında kurulmuş uluslararası bir mahkemedir. Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleriyle güvence altına alınmış olan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireylerin, birey gruplarının, tüzel kişiliklerin ve devletlerin, belirli usul kuralları içinde başvurabileceği bir yargı mercidir. Avrupa Konseyine üye olan ve aralarında Türkiye, Rusya, Sırbistan, Gürcistan ve Azerbaycanın da bulunduğu 47 Avrupa devleti, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargı yetkisini tanımaktadır.

ABADın Orams davasında, AİHMin de sekiz pilot dava olarak tanımladığı sekiz Kıbrıslı Rumun mülkiyet davası ile ilgili aldığı kararlar birbirlerine taban tabana zıt ve çelişkilidir.

ABADın Orams davası ile ilgili kararı, KKTCyi yok sayıp Rum mahkemelerine KKTC sınırları içinde karar alma yetkisini verirken, AİHMin son kararı bunun tam tersi yöndedir.

Bu çelişkili gelişmeden sonra Kıbrısta yargısal statü ve özellikle de mülkiyet konusu ilginç bir yola girmiştir.

AİHM son kararı ile Taşınmaz Mal Komisyonunu Türkiye'nin İç Hukuk Organı olarak tanıdığını belirtirken, bu tanımanın KKTCnin tanınması anlamına gelmediğine de vurgu yapmıştır. Buna karşın karardaki sürece göre KKTCdeki taşınmaz malları ile ilgili dava açmak isteyen Rumlar öncelikle Taşınmaz Mal Komisyonuna, buradan çıkan karardan hoşnut kalmazlarsa KKTC Yüksek Mahkemesine ve gene hoşnutsuzlukları devam ederse, iç hukukun sonuna kadar denendiği savı ile AİHMe başvurabileceklerdir.

Bu karar, özellikle mülkiyet konusunda ABAD yargıcı Yunanlı Vasilios Skurisin Orams davasını bahane ederek Kıbrıs konusunda empoze etmeye çalıştığı yargı süreci yöntemine taban tabana zıttır.

AİHM sekiz pilot mülkiyet davası ile ilgili yeni bir yargı yolunu açarken, bir başka tehlikeli kapıyı da beraberinde açmıştır. Rumların Kıbrıs konusunda muhataplarının artık KKTC değil Türkiye olduğunu, dolaylı olarak bu karar ile ortaya koymuştur.

Cani papaz Makariosdan başlamak üzere tüm Rum Cumhurbaşkanı, Türkiyeyi muhatap alıp, Kıbrıs konusunu Türkiye ile görüşmek için her yolu deneyip reddedilmişlerken, şimdi AİHM bu kararı ile bu kapıyı aralamıştır.

Kaynak/Source: